

Notat

Dato: 14.12.2015
Arkivsak: 2015/11805-6
Saksbehandlar: gunaust

Til:	Sigrid Næsheim Bjercke
Frå:	Gunnbjørg Austrheim, Jostein Aksdal, David Aasen Sandved

---

Kommuneplan for Fedje - Utlegging til offentlig ettersyn - Kulturminnefråsegn

Automatisk freda kulturminne

Fedje har alt i gamal tid vore ein viktig utpost og hamn for farande. Buplassen i Sildavågen er moglegvis berre ein av fleire lokalitetar i frå steinalderen. Her har ein nytta seg av ressursane som då var tilgjengeleg. På Fedje er det fleire gravhaugar og fjerna slike. Det som i dag er ein lengst vekk i frå sentrale strøk, var før ein sentral stad for handel og aktivitet i jernalderen og frametter.

Med omsyn til dei kjente automatisk freda kulturminne i plankart er dei kulturminna med status automatisk freda tatt med og vist som omsynssone H730. I tillegg er bygningar og forlis som har ein status etter kulturminnelova og vist som omsynssoner. Siling på juridisk status gjev likevel eit noko uheldig bilde med omsyn til enkelte nyare tids kulturminne. Dette gjeld då skipsvrak ID 139799 Fønix som sank i 1939. Dette er ikkje vist i plankartet.

Kommentar til føresegnene

Føresegnene i planen viser til at det skal vera ei ver vakttsam grense på tiltak nærmare enn 50 meter til kjende automatisk freda kulturminne. Med omsyn til tiltak og byggesaker vil vi vise til at kulturminneverdiar må vera avklart i samband med at løyve vert gjeve. I område utan reguleringsplan må dette vurderast i kvart einskild tilfelle.

Nyare tids kulturminne og kulturlandskap

Kulturminneinteressene, særleg nyare tid kulturminne, er godt utgreidd i «Landskap og tettstadsanalyse - Fedje» (2010) Analysen viser at det er tatt vare på mykje eldre bygningsmasse. Omlag 90 bygningar er eldre enn år 1900 og halvparten av desse er meldepliktig, jf. kulturminnelova § 25, då dei er bygd før 1850. Bygningsmassen i og rundt indre hamneområde har den største konsentrasjonen av eldre bygningsmasse.

«Landskap og tettstadsanalyse - Fedje» (2010) kan vere eit godt grunnlag for kommunen si vidare arbeid med arealplanlegging og arbeidet med ein kommunedelplan for kulturminne. Fedje kommune starta opp dette arbeidet i september 2014. Kommunen har laga utkast til planprogram for kulturminneplanen, som vi vil rå til at kommunen får politisk handsama, og sendt planprogrammet ut på høyring tidlig i 2016.

I revisjonen av kommuneplanen kan vi ikkje sjå at denne kjem i direkte konflikt med nyare tids kulturminne. Vi ber om at nye tiltak i kommuneplanen tek omsyn til kulturminneinteressene og overordna landskapstrekk, som er understreka i landskapsanalysedelen.

Som nemnt i vårt fråsegn frå 09.10.2012 til kommuneplan for Fedje, bør kommunen vurderer å nytte omsynssone for område der det er størst tettleik av gamle bygningar. Registreringane frå landskap og tettstadsanalysen kan leggjast til grunn for dette arbeidet med mellom anna avgrensing.

Kremmerholmen, med heile holmen, må sikrast med omsynssone c) (bevaring av kulturmiljø), der omsynet til kulturminne og kulturmiljø skal vektleggast.

Ved planlegging av tiltak i omsynssone c) (bevaring av kulturmiljø), skal omsynet til kulturminne og kulturmiljø vektleggast. Til omsynssonen vil det måtte knytast følgjande retningsliner:

Sakar som gjeld tiltak i omsynsona skal sendast Hordaland fylkeskommune for vurdering i høve kulturmiljø og kulturminnelova §3.

For Hellisøy fyr, Askeladden ID 878185, som er sikra omsynssone bandlegging etter lov om kulturminne, er det feil i teiknforklaringa. Den stemmer ikkje overeins med kategoriane som er lagt ut på kartet.

I tillegg er krigsminnelokalitet radarstasjonen ID 212714 - Haupt FluWa Bergen 15, med kodenamn "Fichte" ikkje vist på kart som omsynssone. Radarstasjonen under krigen var eit viktig kontrollpunkt for tysk både Kriegsmarine og Luftwaffe. Lokaliteten ligg på Hesthaugen, Litlemulen og Nordre Vidnappen.

Fylkeskonservatoren ser at desse kulturminna bør visast på kommuneplankartet som kulturminne. Spesielt er fokus på vår nære krigshistorie og Fedje spesielt viktig å få eit styringsdokument som kan sikra at viktige element ikkje forsvinn.

Sakshandsamar: Gunnbjørg Austrheim, Jostein Aksdal, David Aasen Sandved